

Београд, новембар 2021. године

**План ангажовања
заинтересованих
страна РЦУО
„Бањица“, Нова Варош**

Клијент: ЕБРД и АФД

Припремио: ENVICO d.o.o. Београд, Србија

Наслов: **План ангажовања заинтересованих страна за РЦУО „Бањица“, Нова Варош**

Клијент: ЕБРД и АФД

Израдили: др Слободан Цвејић, Оливера Вуковић, Тијана Вељковић

Осигурање и контрола квалитета (QA/QC): Душан Недељковић

Верзија: 2.0

Статус: Коначан

Датум: 8. новембар 2021. године

Садржај

Списак слика	iv
Списак табела	v
Скраћенице и акроними.....	vi
1 УВОД	7
2 ПЛАН АНГАЖОВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА	10
2.1 Локација Пројекта и подручја која су подложна утицају	10
2.2 Евиденција о томе шта је законска обавеза у оквиру Пројекта у вези са објављивањем информација и консултацијама	12
2.3 Идентификација заинтересованих страна	13
2.4 Извештавање о свим претходним активностима објављивања информација и консултација	15
2.5. План ангажовања заинтересованих страна	17
2.6. Фаза пре изградње.....	18
2.7. Фаза изградња	20
2.8. Фаза рада депоније	22
3 МЕХАНИЗАМ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРИТУЖБИ	23
4 АКТИВНОСТИ ПРАЋЕЊА И ИЗВЕШТАВАЊА У ПРОЦЕСУ АНГАЖОВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА	25

Списак слика

Слика 1 Локација РЦУО Бањица	8
Слика 2 Локација РЦУО „Бањица“ и садашња несанитарна депонија.....	11
Слика 3 Организациона структура РЦУО	15

Списак табела

Табела 1 Фазе Пројекта	9
Табела 2 Листа заинтересованих страна	13
Табела 3 План ангажовања заинтересованих страна за фазу пре изградње	18
Табела 4 План ангажовања заинтересованих страна за фазу изградње	20
Табела 5 План ангажовања заинтересованих страна за фазу рада депоније	22

Скраћенице и акроними

	Опис
АФД	Француска развојна агенција
ЕБРД	Европска банка за обнову и развој
МЗЖС	Министарство заштите животне средине
МФ	Министарство финансија
РПУО	Регионални план управљања отпадом
РЦУО	Регионални центар управљања отпадом
ДОО	Друштво са ограниченом одговорношћу

1 УВОД

Четири општине установиле су Регионалну санитарну депонију „Бањица“ д.о.о., друштво одговорно за пројектовање, изградњу и рад Санитарне депоније „Бањица“ (Слика 1). Будући РЦУО „Бањица“ се налази у општини Нова Варош, на око 400 m удаљености од Потпећког језера, на надморској висини од 500 m. Терен се спушта према језеру а са друге стране, локацију штите околна брда. Сама локација није насељена. Најближа имања се налазе на удаљености од око 800 m, а најближе насеље је Бистрица које се налази на удаљености од око 2,5 km.

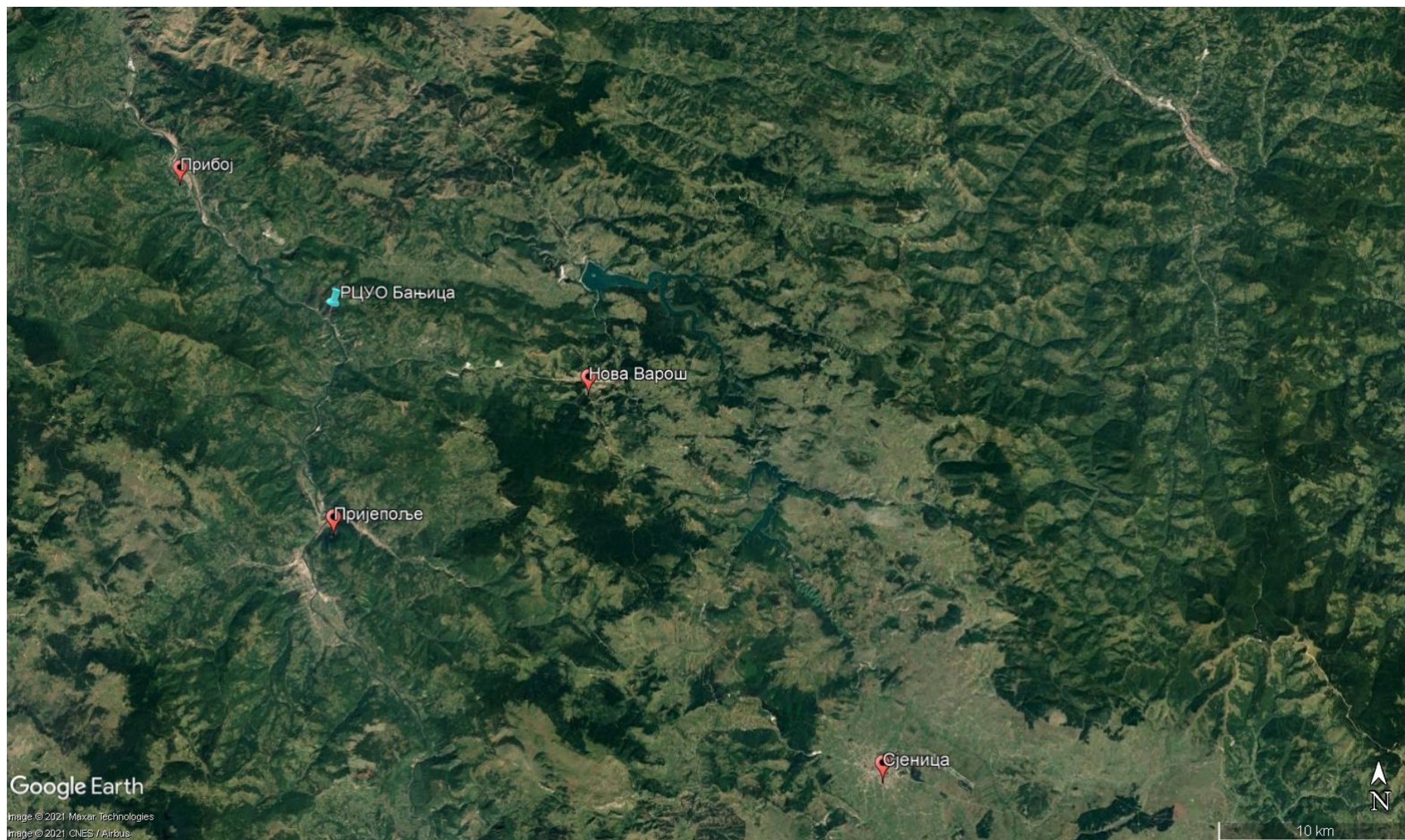
У складу са пројектним задатком, ова локација је једна од неколико локација које чине део система управљања чврстим отпадом у земљи, који ће подржати Европска банка за обнову и развој („ЕБРД“) и Француска агенција за развој („АФД“) (у даљем тексту: „Банке“). Свака банка разматра обезбеђивање бесплатног зајма у укупном износу до 100 милиона EUR (50 милиона EUR по банци, у даљем тексту: „Зајмови“) Републици Србији (у даљем тексту: „Зајмопримац“).

Зајмопримац у погледу инвестиционе компоненте ће бити Република Србија (РС), коју представља Министарство финансија (МФ), као потписник Споразума о зајму са АФД и ЕБРД. МФ ће затим алоцирати средства Министарству заштите животне средине (МЗЖС), које је надлежно за изградњу система за сакупљање и третман отпада. Као такво, **МЗЖС ће бити власник пројекта програма**, преко Јединице за управљање пројектом (ЈУП) која се налази у оквиру МЗЖС.

У циљу подршке процени Програма, АФД је обезбедио бесповратна средства у износу од 500.000 EUR (Оквирни уговор са SEURECA/ENVICO) за вршење детаљне процене неколико потпројеката на основу Програма са интегрисаним приступом који обухвата све компоненте система управљања отпадом.

У складу са Националним планом, локација „Бањица“ је једна од 4 локације које су део ове интервенције. Регионални центар управљања отпадом **РЦУО Нова Варош „Бањица“** покрива 4 општине а трошкови се процењују на 8 MEUR. Ова инвестиција се предвиђа за изградњу регионалног центра управљања отпадом, укључујући санитарну депонију, механичко биолошки третман (МБТ) и постројење за компостирање.

У 2002. години одлучено је да се отпочне пројектовање депоније као најсавременијег постројења за одлагање отпада општина Нова Варош, Пријеполје, Сјеница и Прибој. Грађевинска дозвола је издата 2006. године по спровођењу поступка процене утицаја на животну средину и одобравања. Уз финансијску подршку националне владе, радови (углавном земљани) отпочели су и завршили се 2007. године због прекорачења буџета. Због промена у законском оквиру и хармонизације са прописима ЕУ, нови пројекат за депонију и адаптацију израдио је 2013. године Факултет техничких наука из Новог Сада.

Слика 1 Локација РЦУО Бањица
(Извор: Google Earth)

Најновији РПУО регионалног центар управљања отпадом (РЦУО) Нова Варош израђен је 2011. године. У овом РПУО наведено је следеће:

- Предлог постојања 1 трансфер станице у Општини Сјеница, која је најудаљенија општина од РЦУО
- Преостале 3 општине доводиће отпад непосредно до РЦУО
- Постојање сепарационе линије у свакој општини или на депонији
- Све постојеће депоније треба да се затворе и подвргну рехабилитацији што је могуће пре ради отпочињања рекултивације, као и одлагалишта отпада (око 2.650.000,00 EUR)

Зајам Банака ће покривати неке ставке плана, као што су: изградња и опрема **1 трансфер станице**, набавка **камиона за прикупљање секундарних сировина**, изградња санитарне депоније „Бањица“ + третман процедурних вода и изградња постројења за поновно коришћење и рециклажу, као и постројења за компостирање.

Депонија је пројектована за опциони период рада од 20 година, али уз спровођење нове стратегије управљања отпадом за период 2020-2025 рок њеног трајања ће се продужити.

Главни циљ Плана ангажовања заинтересованих страна (eng. Stakeholder Engagement Plan, SEP) јесте одређивање ближих података о ангажовању различитих заинтересованих страна на локалном, регионалном и националном нивоу у различитим фазама пројектног циклуса (пре изградње, током изградње и рад депоније) (Табела 1).

Табела 1 Фазе Пројекта

Фаза	Статус сваке фазе
Фаза 1: Фаза пре изградње	Планира се
Фаза 2: Фаза изградње	Планира се
Фаза 3: Рад депоније	Планира се

Поред тога, неопходно је дефинисати механизме учешћа и утврдити потребе посебно осетљивих група. Документ такође треба да обухвата жалбени механизам за заинтересоване стране ради указивање на било које разлоге за забринутост када је Пројекат у питању.

Главни циљеви ангажовања заинтересованих страна у различитим фазама имплементације Пројекта могу се описати на следећи начин:

- обезбеђивање неопходних информација за погођена лица или лица за која је вероватно да су погођена интервенцијом, као и могућности учешћа у доношењу одлука и давању коментара
- успостављање делотворних канала комуникације на локалном и регионалном нивоу
- Израда и деловање ефикасних жалбених механизма и механизма медијације.

2 ПЛАН АНГАЖОВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

2.1 Локација Пројекта и подручја која су подложна утицају

РЦУО Нова Варош се налази у југозападном делу Србије, у Златиборском округу, које је брдско-планинско подручје (Слика 2). Састоји се од четири општине: Нова Варош, Прибој, Пријеполје и Сјеница и покрива површину од 3.020 km², где је највећа општина Сјеница са површином од 1.059 km² а најмања Прибој са 552 km².

Локација заузима 2,6 ha, планира се да депонија ради 20 година а налази се у близини Бистрице у планинском делу, тј. у Дубоком Долу. Налази се на територији општине Нова Варош у близини границе са Прибојем и Пријеполјем. Локација „Бањица“ на територији општине Нова Варош на магистралном путу Нова Варош-Прибој одабрана је као најповољнија на основу студије. Студију избора локације израдио је Институт „Кирило Савић“, као и концептуални и главни пројекат у децембру 2005. године и Студију о процени утицаја на животну средину у априлу 2006. године. Техничку контролу пројеката извршио је „Урбанпројект“ из Чачка у јануару 2006. године. Сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину издала је Општина Нова Варош у априлу 2006. године.

Ови регионални планови управљања отпадом за изградњу РЦУО обухватаће санитарне депоније, линије за секундарну селекцију отпада и издвајање секундарних сировина и постројење за компостирање.

Слика 2 Локација РЦУО „Бањица“ и садашња несанитарна депонија

2.2 Евиденција о томе шта је законска обавеза у оквиру Пројекта у вези са објављивањем информација и консултацијама

Поступци јавног објављивања и консултација за овакав пројекат организовани су у складу са законодавством Србије којим се уређује израда и усвајање просторних и регулационих планова за градове, општине, подручја суседних општина. Српски закон којим се уређују ова питања је Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021).

Постоји неколико обавезних корака које треба следити:

- информисање јавности преко медија о ближим подацима о стављању на увид нацрта плана/документа ради обезбеђивања транспарентности процеса
- организовање јавне расправе за представљање нацрта плана/документа
- организовање прикупљања коментара различитих актера
- припрема коригованог плана или документа у складу са добијеним коментарима
- подношење ревидираног плана/документа и извештаја надлежним органима чији је задатак да утврде да ли су коментари разматрани и решавани на одговарајући начин.

Национално законодавство такође захтева обезбеђивање учешћа јавности везано за израду стратешких процена утицаја на животну средину, што је уређено Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 88/2010).

ЕБРД је израдила Политику заштите животне средине и социјалних питања којом је дефинисала 10 Улова за реализацију (УР) за кључне области одрживости животне средине и социјалних питања које су пројекти и документи дужни да испуне, укључујући УР10 Објављивање података и ангажовање заинтересованих страна. Захтеви УР10 су усмерена на снажно ангажовање заинтересованих страна као централних тачака у циљу постизања снажног, конструктивног и одговорног односа неопходног за успешно управљање утицајима на животну средину и социјалним питањима.

Поред тога, Независни механизам за одговорност пројеката ЕБРД-а (*IPAM*), као независно крајње средство, има за циљ да олакша решавање социјалних питања и питања животне средине и јавног објављивања која су покренули појединци и организације цивилног друштва у вези са пројектима које финансира ЕБРД међу заинтересованим странама у пројекту, односно да утврди да ли је Банка поступила у складу са својом Политиком заштите животне средине и социјалним питањима и одредбама своје политике приступа информацијама које су специфичне за пројекат; и по потреби да реши било какву постојећу неусаглашеност са овим политикама, истовремено спречавајући неусаглашеност Банке у будућности.

Сви пројекти треба да имају формализовану процедуру или процес за решавање притужби и радника и заједница¹. Свака процедура или процес треба да обухвата бар следеће:

- одређивање одговорног лица, тима или функције за организовање решавања притужби

¹ Управљање притужбама, смерница

- дефинисање временских оквира за признавање пријема жалби и накнадно решавање
- практични аранжмани за очување поверљивости, преиспитивање и решавање притужби, укључујући ресурсе и организационе аранжмане
- информације о жалбеном механизму који се може наћи на одређеном веб-сајту, локацијама где се могу преузети информације о Пројекту у штампаном примерку, и/или од представника водеће стране

ЕБРД УР10 захтева сталне активности и ангажовање у току спровођења Пројекта у свим фазама пројектних активности за обезбеђивање присуства свих елемената жалбених механизма ради добијања и олакшавања решавања разлога за забринутост и притужби заинтересованих страна.

Постоји неколико разлика између националних захтева и захтева које су дефинисале Банке у области јавних консултација и ангажовања заинтересованих страна. У националним прописима су дефинисане одређене процедуре које нису систематизоване и не обезбеђују довољно ближих података о томе како то треба да изгледа у пракси и како треба да се припреми у различитим секторима. У том случају, захтеви које су дефинисале Банке морају се применити а процедуре одређене у овим документима представљају покушај да се дефинише процес обезбеђивања целокупног жалбеног механизма адекватно учешћу заинтересованих страна.

2.3 Идентификација заинтересованих страна

Заинтересоване стране су представљене а њихов потенцијални ниво интересовања оцењен на табели у даљем тексту (Табела 2). Овај списак заинтересованих страна се може променити, као и ниво мешања интерних или екстерних фактора у току имплементације фаза пројекта. Треба нагласити да ниво утицаја није исти за све групе у свим општинама.

Табела 2 Листа заинтересованих страна

Групе заинтересованих страна	Ниво интересовања	Ниво утицаја	Ниво овлашћења
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Влада Републике Србије ▪ Министарство заштите животне средине (МЗЖС) – Одељење за управљање пројектима 	Висок	Висок	Висок
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Општина Нова Варош ▪ Општина Прибој ▪ Општина Сјеница ▪ Општина Пријеполје ▪ Јавно комунално предузеће „ЛИМ“ ▪ Јавно комунално предузеће „3. септембар“ Нова Варош ▪ Јавно комунално предузеће „Услуга“ Прибој 	Висок	Висок	Висок

Групе заинтересованих страна	Ниво интересовања	Ниво утицаја	Ниво овлашћења
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Јавно комунално предузеће „Врела“ Сјеница ▪ Санитарна депонија „Бањица“ д.о.о. 			
Погођено становништво: ² <ul style="list-style-type: none"> ▪ Становници изабраних општина ▪ Предузећа као део ланца у систему управљања отпадом 	Висок	Средњи	Низак
Екстерне заинтересоване стране као што су: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Организације цивилног друштва које се баве екологијом ▪ Туристичке организације, посебно у Новој Вароши ▪ Масовни медији (регионални, као РТВ Прибој или национални) 	Висок	Средњи	Средњи

По Студији изводљивости генерално, становништво није угрожено спровођењем Пројекта, напротив. Једини посредни негативни утицај реализације Пројекта може бити губљење извора прихода од неформалног сакупљање отпада са постојећих оближњих "дивљих" депонија, као и других сличних депонија у све 4 општине које ће се уклонити / затворити, код припадника ромске популације. С обзиром на то да неформални сакупљачи отпада продају сакупљени отпад предузећима за рециклажу, са изградњом Центра остаће без основног извора прихода будући да ће приступ бити строго забрањен, као и сакупљање отпада на планираној регионалној санитарној депонији у оквиру Центра (види претходну фусноту).

Посебан фокус биће на комуникацији и консултацијама са локалним становништвом села Бистрица (око 800 становника) имајући у виду еколошке параметре: квалитет ваздуха, воде, ниво буке.

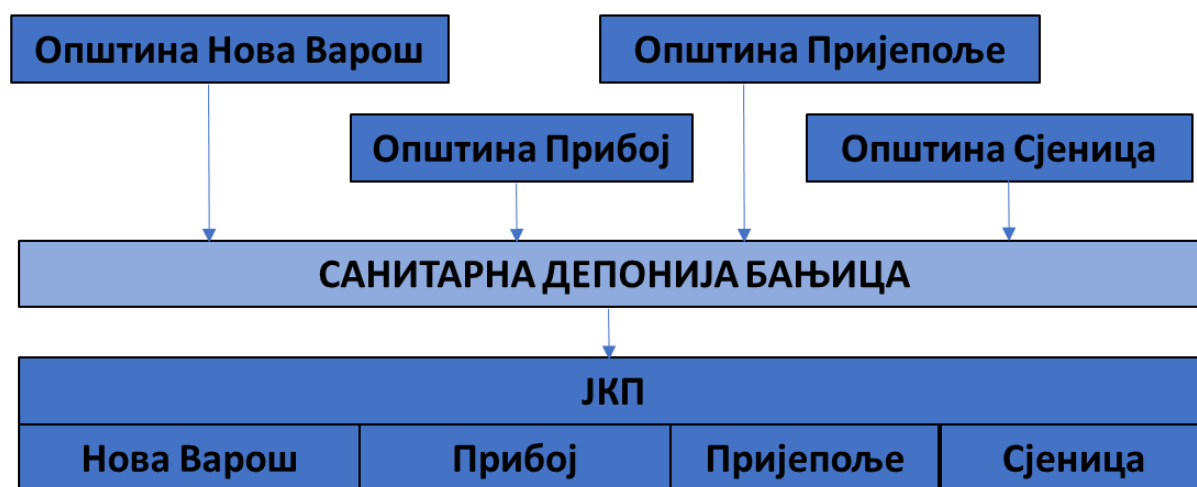
Садашње управљање отпадом у региону је одговорност појединих општинских јавних комуналних предузећа (ЈКП) (једно ЈКП по општини). Локална ЈКП су у 100% власништву и под контролом предметних општина. Тела јавних комуналних предузећа су надзорни одбор (три члана које именује скупштина општине) и генерални директор који се бира на конкурс.

Санитарна депонија „Бањица“ је установљена у августу 2013. године као **друштво са ограниченом одговорношћу** за управљање чврстим отпадом на територијама општина Нова Варош, Прибој, Пријеполје и Сјеница. Званично седиште друштва је у Новој Вароши. Део имовине друштва су такође осам парцела пројектованих/планираних

² Формални и неформални сакупљачи отпада ангажовани на нерегулисаним депонијама нису признати нити ближе одређени од стране лица анкетираних на локалном нивоу, не постоје подаци о осетљивим групама које би могле бити погођене.

за депонију. Сваки оснивач/ималац удела је власник 25% удела. Тела друштва са ограниченом одговорношћу су скупштина заинтересованих страна и генерални директор.

Вршење пословних активности регионалног друштва било је отежано од самог почетка, будући да су неке општине (углавном Прибој и Сјеница) првобитно одбиле да учествују у финансирању заједничког друштва тако да ово регионално друштво у једном тренутку није могло да исплаћује плату в.д. директора (само је директор до сада једини запослени са пуним радним временом). Политичка нестабилност и ривалитет између четири општине проузроковали су лоше функционисање регионалне шеме. Општина Нова Варош управља и финансира друштво из свог буџета – чланови регионалног друштва из преостале три општине не дају свој допринос његовом функционисању тако да је друштво у знатној мери изгубило своје регионалне карактеристике.

Слика 3 Организациона структура РЦУО
(Извор: Уводни извештај, Seuresca/Envico 2021)

2.4 Извештавање о свим претходним активностима објављивања информација и консултација

Регионални план управљања отпадом јесте документ којим се уређује организација процеса управљања отпадом на регионалном нивоу. У Закону о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 – др. закон) одређена је обавеза израде локалних и регионалних планова управљања отпадом које треба ускладити узајамно и са Стратегијом управљања отпадом.

Општина Пријеполје је потписала споразум о отпочињању израде регионалног плана управљања отпадом за општине Пријеполје, Прибој и Нова Варош а општина Сјеница се такође придружила споразуму. Донета је Одлука о изради Регионалног плана управљања отпадом у општинама Пријеполје, Прибој и Нова Варош („Службени гласник општине Пријеполје”, бр. 11/10) и Одлука о изради Регионалног плана управљања отпадом у општинама Пријеполје, Прибој, Нова Варош и Сјеница („Службени гласник општине Пријеполје”).

Израда Регионалног плана управљања отпадом за општине Пријеполје, Нова Варош, Прибој и Сјеница је резултат озбиљних активности започетих у циљу решавања питања управљања отпадом и успостављања Регионалног центра за управљање отпадом.

Резултат почетних активности је било потписивање Споразума о заједничком управљању отпадом од стране свих општина: Пријепоље, Нова Варош, Прибој и Сјеница, број 353-1853 на дан 8. октобра 2005. године и њихових скупштина општина (свих осим Сјенице), чиме је донета одлука о изградњи заједничке регионалне депоније на локацији „Бањица“ на територији Нове Вароши.

Не постоје докази како је о том процесу обавештена јавност и конкретне локалне групе.

Општине су купиле земљиште. Овај процес није описан нити постоје подаци о утицају на локално становништво, као ни докази о процесу консултација. Добијена је грађевинска дозвола и изградња депоније отпочела. Уз финансијску помоћ Фонда за заштиту животне средине отпочели су грађевински радови на уређењу тела депоније. Изградња депоније „Бањица“ је обустављена 2009. године будући да је било неопходно прилагодити пројектно-техничко решење и пројектоване технолошке процедуре са у међувремену измењеним националним прописима у овој области и да би били у складу са садашњим прописима ЕУ. Уз помоћ Министарства животне средине, рударства и просторног планирања и страних донатора, 2011. године је покренута активност поновне израде постојеће документације. Општине су израдиле Регионални план управљања отпадом уз техничку помоћ ИПА 2007 Програма подршке општинама – Добра управа, планирање и пружање услуга (*SME* ИПА 2007), који је финансирала Европска унија.

У сврху израде Регионалног плана управљања отпадом, градоначелници Пријепоља, Нове Вароши, Прибоја и Сјенице оформили су координациони тим и радне групе са задатком да израде Регионални план и дефинишу циљеве управљања отпадом.

Ова идеја је поново одређена и дефинисана у Стратегији управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019.

Одлуком о заједничком обезбеђивању и спровођењу управљања отпадом (бр. 353-5076/2018, јун 2018. године) одређено је да су општине Нова Варош, Пријепоље, Прибој и Сјеница јединице локалне самоуправе које одлажу отпад на Регионалну санитарну депонију „Дубоко“ Ужице, са претоваром на трансфер станици у Новој Вароши.

Пројектни задатак је израда техничких и технолошких решења за изградњу савремених станица за трансфер комуналног чврстог отпада са најсавременијом технологијом рециклажног дворишта, која се примењује у земљама ЕУ, на одабраној локацији у општини Нова Варош.

Садашња ситуација са управљањем отпадом у региону „Бањице“ је сложена а кораци за даљи приступ развоју нису јасно дефинисани или договорени међу заинтересованим странама. Ранији делимично спроведени пројекти везано за изградњу депоније и сепарацију отпада су додатан изазов. Вероватно су потребне веће промене у приступу а да би се то урадило, **захтева се јако техничко оправдање.**

2.5. План ангажовања заинтересованих страна

Све фазе пројектног циклуса имају сопствене потпланове за активацију и учешће различитих заинтересованих страна. Улоге и одговорности биће одређене у складу са садашњом ситуацијом и околностима. Будући да пандемија COVID-19 и даље траје и да различите мере зависе од броја заражених, томе треба прилагодити и све консултације и јавне догађаје. Поред тога, неопходно је утврдити протокол као део плана заинтересованих страна где би били описани сви неопходни кораци у организовању јавних догађаја за време трајања пандемије.

У фази пре израде неопходно је одредити кључне поруке за комуникацију са широм јавношћу, као што су оне којима ће се истаћи да ће смањивање количине отпада у животној средини непосредно допринети унапређењу здравља становништва.

У складу са роковима изградње, „Бањица“ д.о.о., уз подршку представника предметних општина, треба да организује састанке у локалним заједницама за представљање планираних радова на изградњи, безбедносних ризика (у току изградње и рада депоније) и очекиваних сметњи у изградњи, као и да се предвиде мере на ублажавању и жалбени механизам. Ови састанци треба да послуже као платформе за потенцијално погођено становништво да поставља питања и обезбеди предлоге за даље мере на ублажавању.

Састанци треба да се организују са локалним организацијама цивилног друштва које представљају различите осетљиве групе. Подршка локалних организација би могла да убрза процес консултација и олакша комуникацију са различитим групама.

Посебан фокус треба да буде на консултацијама са локалним туристичким организацијама да би се избегли сви неспоразуми и планови који су у супротности са локалним туристичким плановима и потенцијалним туристичким локацијама.

Формални и неформални сакупљачи отпада на нерегулисаним депонијама треба да се обавесте о планираном распореду затварања депонија. Сакупљачи отпада треба да се благовремено обавесте о предвиђеним датумима за затварање депонија, као и о томе да неће моћи да наставе своју делатност сакупљања отпада.

Радници ангажовани у свим фазама ће имати могућност да саопште какви су услови рада и мере заштите у Друштву и код Извођача.

Датуми одржавања свих састанака треба да се објаве преко локалних медија на веб-сајтовима Друштва главних заинтересованих страна и општина у штампаном облику, као и преко друштвених мрежа. Сви материјали који се тичу ангажовања заинтересованих страна треба да буду на српском језику. Извођач ће обезбедити градилиште пре било каквих грађевинских радова и поставити одговарајуће табле за означавање зоне радова и знаке упозорења.

2.6. Фаза пре изградње

Табела 3 План ангажовања заинтересованих страна за фазу пре изградње

Активност ³	Заинтересоване стране	Временски распоред и учесталост	Одговорност	Комуникација/медијско средство	Могућност за коментаре заинтересованих страна	Евиденције
Подизања јавне свести шире јавности у вези са сепарацијом отпада, накнадама и будућим плановима у региону	Све општине Локалне ОЦД	На почетку фазе пре изградње	Извођач 4 општине	Лифлети Јавне дебате Јавна кампања	Дискусија током јавних дебата	Белешке
Обавештавање заинтересованих страна о Програму спровођења	Сви	30 дана после формалног одобрења Пројекта. Једнократно	Бањица д.о.о.	Објава на веб-сајтовима свих општина и одговарајућим веб-сајтовима, у просторијама и на главним јавним просторима погођене општине. Локални службеник за везу у име Друштва. Локалне новине, ТВ канали, радио, друштвене мреже)	Одговор преко службене кореспонденције, имејла.	Исечци из штампе Обавештења како су објављена у погођеним општинама и веб-сајтовима Евиденције о притужбама

³ У Студији о процени утицаја на животну средину из 2013. године, наведено је постојање ромског становништва које сакупља отпад на овој и другим локацијама да би их продавали рециклажним постројењима. Њихово питање се обрађује на рудиментарном нивоу. Будући да тренутно нема отпада на локацији депонија, претпоставља се да нема ни сакупљања отпада. Не постоје показатељи за релокацију овог пројекта, са или без принуде.

Активност ³	Заинтересоване стране	Временски распоред и учесталост	Одговорност	Комуникација / медијско средство	Могућност за коментаре заинтересованих страна	Евиденције
Посебан фокус на стратегији комуникације са осетљивим групама	Осетљиве групе/лица	У складу са распоредом активности	Локалне општине Локалне организације цивилног друштва	Локалне организације које представљају различите осетљиве групе могу у сарадњи са представницима локалних самоуправа саопштавати и прикупљати коментаре о текућим активностима	Састанци и локалне радионице могу се користити за дискусију и прикупљање коментара	Извештаји и белешке са састанака
Жалбени механизам	Целокупна јавност и заинтересоване стране у 4 општине	30 дана после формалног одобрења Пројекта	Бањица д.о.о.	Огласне табле за обавештавање јавности и службена кореспонденција од стране органа и организација. Дистрибуција образаца за притужбе јавности на огласним таблама за јавност у погођеним заједницама и на веб-сајтовима погођених локалних заједница у току консултативних састанака. Сви предметни веб-сајтови		Обавештавање о жалбеном механизму како је објављено у погођеним општинама и веб-сајтовима и другим подручјима за оглашавање

2.7. Фаза изградња

У току изградње, најважнија ствар је обавестити локалне заинтересоване стране о активностима на изградњи и променама у временском распореду. Време посвећено решавању притужби треба да буде што краће.

Табела 4 План ангажовања заинтересованих страна за фазу изградње

Активност	Заинтересоване стране	Временски распоред и учесталост	Одговорност	Комуникација/ медијско средство	Могућност за коментаре заинтересованих страна	Евиденције
Обавештавање свих општина и заинтересованих страна о предвиђеним активностима на изградњи	Лица погођена Пројектом из 4 општине, шира јавност, заинтересоване стране	Бар почевши 30 дана пре изградње.	Извођач(и) „Бањица“, општине	Веб-сајтови Друштва, извођача и општина, службена кореспонденција, масовни медији, локалне огласне табле и општинске просторије, пројектни лифлети Службеник за везу	Жалбени механизам Службеник за везу (СВ)	Коментари постављени на веб-сајтовима Исечци из штампе Кореспонденција са са надлежним органима и организацијама са различитим нивоом овлашћења
Размена информација о могућностима запошљавања у све 4 општине	Формални и неформални сакупљачи отпада, погођене заједнице, предузећа из јавног и приватног сектора погођена отиском Пројекта итд., релевантни локални/регионални и/национални органи, шира јавност	У коначном делу претходне фазе	Извођач Локални огранци Националне службе за запошљавање „Бањица“ д.о.о.	Веб-сајт Извођача, службена кореспонденција, масовни медији, локалне огласне табле и општинске просторије. Веб-сајт Послодавца 4 локална огранка НСЗ	Преко веб-сајта Извођача Преко службеника за везу Извођача	Обавештења како су објављена у погођеним општинама и на веб-сајтовима

Активност	Заинтересоване стране	Временски распоред и учесталост	Одговорност	Комуникација/ медијско средство	Могућност за коментаре заинтересованих страна	Евиденције
Размена информација о еколошком и социјалном учинку Пројекта.	Шира јавност ОЦД које се баве екологијом и туристичке организације	Полугодишње	Друштво Извођач	Локалне презентације са гостима говорницима Веб-сајтови	Састанци	Белешке Коментари на веб-сајтовима
Непосредна комуникација са ОЦД које представљају осетљиве групе	Осетљиве групе/појединци	Полугодишње	„Бањица“ сарадња са локалним ОЦД	Сви канали комуникације биће дефинисани са локалним ОЦД узимајући у обзир потребе и специфичности осетљивих група Помоћ ће се пружити у транспорту до и са места одржавања Припрема упрошћених лако разумљивих брошура, коришћењем нетехничког језика, за информисање, које треба дистрибуирати и објавити.	У току састанка, кућне посете, телефонски позиви	Систематизовани коментари и сугестије са различитих средстава комуникације

2.8. Фаза рада депоније

Табела 5 План ангажовања заинтересованих страна за фазу рада депоније

Активност	Заинтересоване стране	Временски распоред и учесталост	Одговорност	Комуникација/ медијско средство	Могућност за коментаре заинтересованих страна
Јасно објављивање преноса обавеза и одговорности са Извођача на „Бањицу“ д.о.о.	Погођене заједнице, друга јавна комунална предузећа, лица погођена Пројектом, шира јавност.	Почети бар три месеца пре завршетка радова	Извођач са „Бањица“ д.о.о.	Службеник за решавање жалби / за везу Извођача Веб-сајт „Бањице“, службена кореспонденција, масовни медији, локалне огласне табле и просторије 4 општине.	Службеник за решавање жалби / за везу Извођача Веб-сајт „Бањице“
Стално информисање заинтересованих страна о свим активностима везаним за рад депоније које могу утицати на њих (нпр. обавештавање заинтересованих страна о променама у износима накнада за сакупљање отпада и одлагање)	Шира јавност Локални /регионални/ национални органи	Од почетка фазе рада депоније надаље	„Бањица“ д.о.о.	Масовни медији. Веб-сајт „Бањице“ Веб-сајтови општина	Како је предвиђено у локалном закону

3 МЕХАНИЗАМ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРИТУЖБИ

Механизам решавања притужби при спровођењу конкретног пројекта утврдиће се и описати у Плану ангажовања заинтересованих страна у свим фазама пројектног циклуса. Регионална санитарна депонија за комунални отпад „Бањица“ д.о.о. је кључни актер у овом механизму. Сва лица и организације могу достављати коментаре, притужбе и/или захтеве за добијање информација Регионалној санитарној депонији за комунални отпад „Бањица“ д.о.о. лично или преко телефона или имејла. Директор Друштва и председник скупштине су задужени за решавање свих притужби и прослеђивање жалби које поднесе јавност.

Притужбе везане за Пројекат прикупљаће се у фази пре изградње, у току извођења грађевинских радова као и у фази рада депоније.

Једно од најважнијих начела је начело анонимности. Механизам омогућава анонимно подношење жалби. Са информацијама које се односе на подносиоца притужбе поступаће се као са поверљивим информацијама.

Подносилац притужбе неће сносити било какве трошкове за подношење притужбе. Све притужбе, било да су усмене или писмене, треба да се класификују и евидентирају у Регистру евиденција о притужбама. Евиденција о притужбама ће имати све неопходне елементе за разврставање притужби по родном начелу и локацији лица које је подноси, као и по врсти притужбе.

Свака притужба евидентирана у регистру ће садржавати следеће информације:

- име и презиме и контактне податке подносиоца притужбе, опционо, ако подносилац жели да добије повратне информације или разјашњења у погледу садржаја притужбе,
- кратак опис садржаја притужбе који садржи све неопходне податке,
- датум пријема / потврда о пријему која се враћа подносиоцу жалбе,
- план реаговања: опис и врста предузетих мера (истрага, корективне мере) и како су саопштене подносиоцу притужбе, са предвиђеним роком,
- датум решавања и затварања,
- обезбеђивање повратних информација подносиоцима жалбе и њихова реакција (задовољни/незадовољни),
- да ли су предузете дугорочне мере управљања да би се избегло понављање сличних притужби убудуће, по потреби.

Пријем притужбе треба да се званично потврди у складу са садашњим владиним мерама током пандемије COVID-19, као што су: састанак уживо, телефонски позив, имејл или допис, по потреби, у року од 7 радних дана од дана подношења, ако постоје контактни подаци о подносиоцу притужбе. Ако притужба није јасна или су потребне додатне информације, тада ће се информације о томе затражити од подносиоца притужбе.

Лице/организација који су поднели притужбу и очекују одговор, добиће контактне податке лица одговорног за решавање притужбе, као и рок за окончање поступка. Ако нека притужба не може да се реши или ако се не захтевају било какве мере, подносиоцу притужбе ће се обезбедити детаљно образложење / оправдање зашто се то питање не решава. Одговор ће такође садржавати образложење како да лице / организација који су поднели притужбу поступе у случају да исход притужбе није задовољавајући.

На све притужбе ће се одговорити у року од 30 радних дана од дана подношења. У случају кашњења, подносиоци притужби ће бити обавештени о разлозима кашњења и очекиваним роковима када ће се притужбе решавати. Предложено решење треба потврдити са подносиоцем притужбе пре спровођења да би се непотребне/ неоправдане акције свеле на најмању могућу меру. Кад се постигне сагласност са приступом, спровешће се потребне мере за решавање питања.

Окончање предузетих мера треба да се евидентира у Евиденцији притужби.

После спроведених мера, треба добити потврду од подносиоца притужбе да је задовољан са исходом. Свака даља реакција подносиоца притужбе треба да буде таква да омогућава оцену да ли је предмет притужбе затворен или да ли је потребна даља акција. Ако је подносилац незадовољан за предложеном акцијом или коначним исходом, притужба треба да се поново испита.

Подносиоцима притужби је такође у сваком тренутку омогућено тражење правних лекова у складу са локалним законима и прописима. Посебан тим треба да се бави само овим случајевима.

Спровођење Плана ангажовања заинтересованих страна је у потпуности одговорност Регионалне санитарне депоније за комунални отпад „Бањица“ д.о.о. и Извођача. Притужбе у вези са грађевинским радовима решаваће се заједно са грађевинским извођачима. Од њих ће се тражити да управљају истим системом при решавању притужби и у складу са стандардима Регионалне санитарне депоније за комунални отпад „Бањица“ д.о.о. Извођач треба да има службеника за везу који је именован као централна тачка за везу са широм јавношћу и заинтересованим странама и да прикупља притужбе везане за грађевинске радове и управљање притужбама. Списак усклађености треба да се укључи у месечни извештаја за надзорне органе. Становништво погођених заједница добиће контактне податке службеника за везу пре почетка изградње, путем обавештења у општинским просторијама месних заједница и њихових представника и медија, по потреби.

4 АКТИВНОСТИ ПРАЋЕЊА И ИЗВЕШТАВАЊА У ПРОЦЕСУ АНГАЖОВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Активности праћења и извештавања при спровођењу Плана ангажовања заинтересованих страна треба да се одреде у годишњем плану „Бањице“ д.о.о., као и извештају за претходну годину. Матрица праћења и извештавања треба да садржи показатеље који ће омогућити тачно и лако праћење и извештавање. Главна сврха извештавања јесте упознавање са нивоом спровођења пројектних активности и нивоом утицаја и учешћа различитих заинтересованих страна.

- План ангажовања заинтересованих страна треба да се представи и буде на располагању јавности за давање коментара.
- Све активности предвиђене у Плану треба да буду обухваћене временским распоредом и саопштене.
- Записници са консултативних састанака прикупљају се и евидентирају у службеној евиденцији.
- Притужбе се заводе и прате по решавању у року од 30 радних дана од потврде пријема (наведено у ажурираној евиденцији притужби).
- Израда полугодишњих извештаја о притужбама који треба да се дају на увид јавности
- Извођачи и подизвођачи и сарадници подлежу обавези усвајања захтева из Плана ангажовања заинтересованих страна, по потреби
- Извештаји о напретку извођача обухватају кратак опис жалбеног механизма (сажетак нових евидентираних притужби и ажурирани подаци о решавању постојећих притужби)
- Годишњи извештаји о спровођењу Плана ангажовања заинтересованих страна и жалбеног процеса као дела годишњег извештаја Друштва треба да буду доступни јавности.

Консултант:

ENVICO d.o.o. Београд
Вардарска 19/IV
11000 Београд, Србија
Tel.: +381 11 64 17 257

Клијент:

Европска банка за обнову и развој
и Француска агенција за развој